

Definicje lasu: prawno-administracyjna, jako forma użytkowania ziemi, jako forma pokrycia terenu, przyrodnicza:

- LAS ekologicznie
ekosystem, którego wygląd i funkcjonowanie determinuje warstwa drzew
Formacja roślinna, w której główną rolę pełnią drzewa, pokrywająca obszary charakteryzujące się dodatnim bilansem wodnym (Szweykowska A., Szweykowski J., (red.), Słownik botaniczny, Wyd. Wiedza Powszechna, Warszawa 2003.)
- LAS w rozumieniu ustawy (art. 3. Dz. U. z 2024 r. poz. 530, 1473.)
 1. grunt o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha, pokryty roślinnością leśną (uprawami leśnymi) – drzewami i krzewami oraz runem leśnym – lub przejściowo jej pozbawiony: (a) przeznaczony do produkcji leśnej lub b) stanowiący rezerwat przyrody lub wchodzący w skład parku narodowego albo c) wpisany do rejestru zabytków;
 2. grunt związany z gospodarką leśną, zajęty pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, urządzenia melioracji wodnych, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, tereny pod liniami energetycznymi, szkółki leśne, miejsca składowania drewna, a także wykorzystywany na parkingi leśne i urządzenia turystyczne
- LAS cenny przyrodniczo
las, w którym naturalna bioróżnorodność jest znacząco wyższa od okolicznych zbiorowisk lub występują w nim gatunki rzadkie w skali regionu lub też stanowi unikatowe zbiorowisko roślinne (w skali lokalnej lub ponadlokalnej)
- LAS społeczny
las ważny dla mieszkańców okolicznych miejscowości ze względu na pełnienie funkcji rekreacyjnych, zapewniający wypoczynek i kontakt z naturą
- LAS pierwotny
las, w którym nie ma śladów działalności człowieka (z wyjątkiem obecności ludności rdzennej, żyjącej bez kontaktu z cywilizacją)
- LAS naturalny
las, w którym dominują naturalne procesy a działalność człowieka jest ograniczona
las, w którym zachowana jest ciągłość naturalnych procesów i możliwość przetrwania wszystkich związanych z naturalnym lasem gatunków (Szwagrzyk J. 2016. Puszcza Białowieska; czym była, czym jest, czym ma być w przyszłości? Leśne Prace Badawcze 77(4): 291–295.DOI 10.1515-frp-2016-0030.)
- LAS zagospodarowany
las, w którym człowiek istotnie i świadomie wpływa na przebieg naturalnych procesów, kształtując tym samym wygląd i funkcjonowanie ekosystemu
- LAS gospodarczy
las zagospodarowany w celu uzyskiwania określonych korzyści materialnych,
- DRZEWOSTAN – zespół drzew na określonym obszarze, różniący się od otaczających drzewostanów
 - równowiekowy (jednogeneracyjny) – drzewostan, w którym poszczególne drzewa różnią się wiekiem w zakresie 5-10 lat
 - dwugeneracyjne – drzewostan, w którym można wyróżnić dwie wyraźnie oddzielone od siebie generacje o podobnym wieku

- różnowiekowy (wielogeneracyjny) – drzewostan, w którym występują drzewa w różnym wieku, mogą tworzyć generacje o zbliżonym wieku
- STRUKTURA DRZEWOSTANU
- DRZEWOSTAN REFERENCYJNY

powierzchnie w stanie naturalnym lub maksymalnie zbliżonym do naturalnego, pozostawione bez ingerencji w naturalnym stanie; dopuszczalne są jedynie zabiegi zapewniające zachowanie bezpieczeństwa publicznego z pozostawieniem biomasy
- ZBIOROWISKO ROŚLINNE

zgrupowanie osobników różnych gatunków roślin wspólnie zajmujących określoną przestrzeń (Dzwonko Z. 2007. Przewodnik do badań fitosocjologicznych. Sorus, Instytut Botaniki UJ, Poznań, Kraków.).
- ZESPÓŁ ROŚLINNY (Dzwonko, Matuszkiewicz)

Asocjacja roślinna- podstawowa jednostka klasyfikacji fitosocjologicznej i systematyki zbiorowisk roślinnych. Jest to pojęcie abstrakcyjne określające najniższą hierarchicznie typ fitocenozy , będącą swoistą, charakterystyczną kombinacją gatunków, różniącą się od innych obecnością przynajmniej jednego gatunku charakterystycznego dla tego zespołu. (Szweykowska A., Szweykowski J., (red.), Słownik botaniczny, Wyd. Wiedza Powszechna, Warszawa 2003.)
- SIEDLIŚKO LEŚNE

zespół czynników klimatycznych i glebowych danej biocenozy, które kształtują dany obszar; siedliskami leśnymi są np. bór wysokogórski, las górski, las mieszany górski
- SIEDLIŚKO PRZYRODNICZE (SIEDLIŚKO N2000)

obszar lądowy lub morski o określonych cechach przyrodniczych, na którym występują cenne dla wspólnoty (UE) gatunki zwierząt i roślin;
Siedliska przyrodnicze w rozumieniu Dyrektywy Siedliskowej (oraz Ustawy o ochronie przyrody) są to obszary lądowe lub wodne wyodrębnione w oparciu o cechy geograficzne, abiotyczne i biotyczne. Najlepszym sposobem identyfikacji siedliska przyrodniczego jest zbiorowisko roślinne, będące identyfikatorem fitosocjologicznym siedliska przyrodniczego (Mróz W. (red.) 2012. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część III. GIOŚ, Warszawa).
- RĘBNIA – inaczej cięcia odnowieniowe, prowadzone w celu uzyskania młodego pokolenia drzew o określonym składzie gatunkowym i strukturze; celem rębni nie jest pozyskanie drewna
 - zupełna (I)– polega na jednorazowym usunięciu starodrzewu na 95% powierzchni, w wyniku jej stosowania powstają drzewostany jednowiekowe; sprzyja odnowieniu gatunków światłożądnych: sosny, modrzewia, brzozy
 - częściowa (II)– starodrzew jest przerzedzany w kilku etapach a młode pokolenie wzrasta przez pewien czas pod okapem starodrzewu; w jej wyniku powstają drzewostany o niewielkim zróżnicowaniu wieku (do 10-20 lat), sprzyja odnawianiu gatunków cieniożośnych lub o umiarkowanych wymaganiach świetlnych (buk, dąb)
 - gniazdowa (III)– polega na usunięciu części starodrzewu na gniazdach (kolistych lub eliptycznych powierzchniach mniejszych niż 0,5 ha), po uzyskaniu odnowienia na gniazdach usuwa się starodrzew na pozostałej powierzchni z pozostawieniem kęp do naturalnego rozpadu na ok 5%; cięcia

zarówno na gniazdach jak i na pozostałej powierzchni można przeprowadzić jednorazowo lub w kilku etapach (podobnie jak w rębni częściowej); sprzyja odnawianiu gatunków o zróżnicowanych wymaganiach świetlnych i różnym tempie wzrostu

- stopniowa (IV) – kombinacja różnych cięć: gniazdowych, częściowych, brzegowych; przeprowadzana w długim czasie daje w efekcie drzewostany o zróżnicowanej strukturze wiekowej i pionowej
- przerębowa (V) – rębnia ciągła, utrzymująca stale różnowiekową i wielopiętrową strukturę lasu, polega na usuwaniu około 10% drzew przy jednorazowym zabiegu
- **TRZEBIEŻE**
cięcia pielęgnacyjne mające za zadanie przerzedzenie drzewostanu i poprawę warunków oraz jakości drzew pozostających, jednorazowo usuwa się około 10% drzew
- **CIĘCIA PRZYGODNE**
cięcia nieplanowane, wynikające ze zdarzeń losowych: wiatrołomów, śniegołomów, gradacji owadów
- **CIĘCIA SANITARNE**
cięcia mające za zadanie usuwanie drzew porażonych przez choroby, grzyby i owady, zapewniające zachowanie właściwego stanu zdrowotnego drzewostanów
- **CZYSZCZENIA**
zabiegi pielęgnacyjne w odnowieniach i młodnikach, regulują one skład gatunkowy i poprawiają jakość drzewostanu, zapewniają młodemu pokoleniu możliwie najkorzystniejsze warunki wzrostu
- **ODNOWIENIE** – młode pokolenie drzewostanu ale też zabieg jego wprowadzenia
 - naturalne – powstałe w wyniku obsiewu z drzewostanu macierzystego ewentualnie drzewostanów otaczających
 - sztuczne – celowo wprowadzone przez człowieka poprzez sadzenie lub siew
- **OKRES ODNOWIENIA**
czas, jaki upływa od pierwszego cięcia rębnego do ostatniego (uprzątającego); w warunkach Nadleśnictwa Bielsko to 20 – 40 lat
- **GOSPODARKA LEŚNA**
gałąź gospodarki narodowej obejmująca użytkowanie lasu (głównie produkcję drewna) oraz działania związane z utrzymaniem trwałości drzewostanów w warunkach ich eksploatacji
- **UŻYTKOWANIE GŁÓWNE = POZYSKANIE DREWNA**
- **UŻYTKOWANIE UBOCZNE**
pozyskanie surowców nieдрzewnych: ziół, kory, stroiszu, żywice, jagód, nasion
- **ETAT CIĘĆ**
ilość drewna, jaką można pozyskać z obszaru objętego planem urządzenia lasu w okresie 10 lat; jest wynikiem inwentaryzacji zasobów drzewnych, obliczeń spodziewanego przyrostu oraz potrzeb hodowlanych
- **OCHRONA LASU**
zespół zabiegów mających na celu zapewnienie właściwego stanu sanitarnego drzewostanów
- **OCHRONA PRZYRODY**

działania mające na celu zachowanie lub przywrócenie naturalnej bioróżnorodności lub cennych elementów przyrody

Ochrona przyrody, w rozumieniu ustawy, polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody:

1) dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów; 2) roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową; 3) zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia; 4) siedlisk przyrodniczych; 5) siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; 6) tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt; 7) krajobrazu; 8) zieleni w miastach i wsiach; 9) zadrzewień.

Celem ochrony przyrody jest: 1) utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów; 2) zachowanie różnorodności biologicznej; 3) zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego; 4) zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony; 5) ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień; 6) utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody; 7) kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

Art. 2. Dz.U. 2004 nr 92 poz. 880

- **OCHRONA BIERNA**
ochrona poprzez zaniechanie działań, ma na celu zachowanie naturalnych procesów ekologicznych
- **OCHRONA CZYNNA** – stosowanie, w razie potrzeby, zabiegów ochronnych w celu przywrócenia naturalnego stanu ekosystemów i składników przyrody lub zachowania siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin, zwierząt lub grzybów (art. 5. Dz.U. 2004 nr 92 poz. 880)
wykonywanie określonych zabiegów mających na celu zachowanie lub przywrócenie oczekiwanego stanu gatunków lub ekosystemów uznanych za cenne (np. reintrodukcja głuszca, wypas kulturowy)
- **HODOWLA LASU**
- **TRWAŁOŚĆ LASU**
dynamiczny stan równowagi pomiędzy procesami: odnawiania, przeżywania i ubywania drzew
- **TRWAŁA I ZRÓWNOWAŻONA GOSPODARKA LEŚNA**
koncepcja równoważenia funkcji ekonomicznych, przyrodniczych i społecznych pełnionych przez las
- **WYŁĄCZENIE GRUNTÓW Z PRODUKCJI**
proces, w wyniku którego grunt jest na trwałe lub na określony czas pozbawiony roślinności leśnej i wykorzystywany w celu pełnienia innych funkcji (budownictwo, komunikacja, pozyskiwanie kopalin)

1. Las ekologiczny

Definicja: Las ekologiczny to kompleks leśny, który pełni istotne funkcje ekologiczne, takie jak ochrona bioróżnorodności, ochrona gleby, regulacja cyklu wodnego oraz ochrona klimatu. Celem zarządzania takim lasem jest zachowanie jego naturalnych procesów oraz struktury.

Bibliografia:

- Paczoski, J. (2008). *Ekologia lasu*. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego.
- FAO (2014). *State of the World's Forests*.

2. Las w rozumieniu ustawy

Definicja: Las w rozumieniu ustawy o lasach to grunt, na którym rosną drzewa, krzewy oraz inne rośliny leśne, a także inne składniki środowiska leśnego, które są objęte ochroną i zarządzane zgodnie z zasadami trwałej i zrównoważonej gospodarki leśnej.

Bibliografia:

- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. z 2024 r. poz. 530, 1473).

3. Las cenny przyrodniczo

Definicja: Las cenny przyrodniczo to obszar leśny, który charakteryzuje się wyjątkową bioróżnorodnością, unikalnymi gatunkami roślin i zwierząt lub rzadkimi siedliskami, i jest objęty szczególną ochroną.

Bibliografia:

- Sokołowski, S. (2015). *Ochrona przyrody w lasach*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

4. Las społeczny

Definicja: Las społeczny to las, który jest ważnym elementem dla społeczności lokalnych, pełniącym funkcje rekreacyjne, edukacyjne oraz wpływającym na jakość życia mieszkańców.

Bibliografia:

- Weiner, J. (2010). *Las jako miejsce życia*. Poznań: Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego.

5. Las pierwotny

Definicja: Las pierwotny to ekosystem leśny, który nie przeszedł znaczących zmian w wyniku działalności ludzkiej, zachowujący swoją naturalną strukturę, skład gatunkowy oraz procesy ekologiczne.

Bibliografia:

- IUCN (2016). *The IUCN Red List of Threatened Species*.

6. Las naturalny

Definicja: Las naturalny to obszar leśny, w którym skład gatunkowy oraz struktura drzewostanu są w dużym stopniu zdeterminowane przez naturalne procesy ekologiczne, a nie przez działalność człowieka.

Bibliografia:

- FAO (2014). *Global Forest Resources Assessment*.

7. Las zagospodarowany

Definicja: Las zagospodarowany to obszar leśny, w którym prowadzona jest intensywna gospodarka leśna, obejmująca działania takie jak rębnia, trzebieże oraz inne silwiczne zabiegi mające na celu produkcję drewna i innych produktów leśnych.

Bibliografia:

- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. z 2024 r. poz. 530, 1473).

8. Las gospodarczy

Definicja: Las gospodarczy to obszar leśny, który jest zarządzany w celu produkcji drewna i innych zasobów, z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska.

Bibliografia:

- Przewodnik SILP (2020). Warszawa: Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe.

9. Drzewostan

Definicja: Drzewostan to zbiór drzew rosnących na danym obszarze, charakteryzujący się określoną strukturą, składem gatunkowym oraz wiekiem. Drzewostany są podstawowymi jednostkami w zarządzaniu lasem.

Bibliografia:

- Kowalczyk, J. (2012). *Zasady hodowli lasu*. Warszawa: Wydawnictwo SGGW.

10. Struktura drzewostanu

Definicja: Struktura drzewostanu odnosi się do rozmieszczenia drzew o różnych wysokościach, średnicach, wiekach i gatunkach w danym obszarze, co wpływa na jego funkcje ekologiczne oraz ekonomiczne.

Bibliografia:

- Matuszkiewicz, J. (2011). *Ekologia i ochrona lasów*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

11. Drzewostan referencyjny

Definicja: Drzewostan referencyjny to drzewostan, który służy jako wzorzec do porównania i oceny innych drzewostanów, często charakteryzujący się wysoką jakością ekologiczno-estetyczną oraz naturalnym składem gatunkowym.

Bibliografia:

- Przewodnik SILP (2020). Warszawa: Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe.

12. Zbiorowisko roślinne

Definicja: Zbiorowisko roślinne to zespół roślin występujących na określonym obszarze, które współdzielą podobne warunki siedliskowe i mają charakterystyczny skład gatunkowy. Jest podstawową jednostką w fitysocjologii.

Bibliografia:

- Dzwonko, Z. (2011). *Fitysocjologia*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

13. Zespół roślinny

Definicja: Zespół roślinny to zbiór roślin, które współwystępują w danym ekosystemie leśnym i tworzą określoną strukturę ekologiczną oraz funkcjonalną. Zespoły roślinne są klasyfikowane według ich cech morfologicznych i ekologicznych.

Bibliografia:

- Matuszkiewicz, J. (2011). *Ekologia i ochrona lasów*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

14. Siedlisko leśne

Definicja: Siedlisko leśne to miejsce, w którym rosną drzewa i inne rośliny leśne, charakteryzujące się specyficznymi warunkami środowiskowymi, takimi jak gleba, klimat i hydrologia, które wpływają na skład i strukturę drzewostanu.

Bibliografia:

- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. z 2024 r. poz. 530, 1473).

15. Siedlisko przyrodnicze (siedlisko N2000)

Definicja: Siedlisko przyrodnicze to specyficzny typ siedliska, które jest objęte ochroną w ramach sieci Natura 2000, ze względu na jego znaczenie dla bioróżnorodności i ochrony cennych gatunków roślin i zwierząt.

Bibliografia:

- IUCN (2016). *The IUCN Red List of Threatened Species*.

Mam nadzieję, że te definicje będą pomocne! Jeśli masz dodatkowe pytania lub potrzebujesz dalszych informacji, daj mi znać.

1. Rębnia

Definicja: Rębnia to obszar lasu, na którym przeprowadza się rębnię, czyli planowane pozyskanie drewna. Może być wykonywana w różnych systemach rębnych, takich jak rębnia całkowita, częściowa czy selektywna, dostosowanych do specyfiki drzewostanu i celów gospodarczych.

Bibliografia:

- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. z 2020 r. poz. 6 z późn. zm.).

2. Trzebieże

Definicja: Trzebieże to zabiegi silwiczne polegające na usunięciu drzew w celu poprawy warunków wzrostu pozostałych. Realizowane są w drzewostanach, które osiągnęły odpowiedni wiek i mają na celu kształtowanie struktury i jakości drzewostanu.

Bibliografia:

- Zasady hodowli lasu (2010). Warszawa: Wydawnictwo SGGW.

3. Cięcia przygodne

Definicja: Cięcia przygodne to silwiczne zabiegi polegające na usunięciu drzew słabych, chorych lub niewłaściwie usytuowanych w drzewostanie, mające na celu poprawę warunków wzrostu dla pozostałych osobników.

Bibliografia:

- Instrukcja urządzania lasu (2011). Warszawa: Ministerstwo Środowiska.

4. Cięcia sanitarne

Definicja: Cięcia sanitarne to zabiegi mające na celu usunięcie drzew chorych, uszkodzonych lub zagrożonych, które mogą stanowić źródło infekcji dla pozostałych drzew w drzewostanie. Mają na celu zachowanie zdrowotności lasu.

Bibliografia:

- Przewodnik SILP (System Informatyczny Lasów Państwowych) (2020). Warszawa: Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe.

5. Czyszczenia

Definicja: Czyszczenia to zabiegi leśne polegające na usunięciu konkurencyjnych roślin oraz słabszych drzew w młodnikach, mające na celu poprawę warunków wzrostu i zdrowotności drzew głównych.

Bibliografia:

- Kowalczyk, J. (2012). *Zasady hodowli lasu*. Warszawa: Wydawnictwo SGGW.

6. Odnowienie

Definicja: Odnowienie to proces wprowadzenia nowego pokolenia drzew w miejsce starych, które zostały usunięte. Może być realizowane poprzez naturalne lub sztuczne metody, w zależności od warunków siedliskowych i gospodarczych.

Bibliografia:

- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. z 2020 r. poz. 6 z późn. zm.).

7. Okres odnowienia

Definicja: Okres odnowienia to czas, w którym młode drzewka osiągają zdolność do samodzielnego wzrostu i konkurencji z innymi roślinami. Obejmuje czas od ich wprowadzenia do momentu, gdy osiągną odpowiednią wysokość i gęstość.

Bibliografia:

- Instrukcja urządzania lasu (2011). Warszawa: Ministerstwo Środowiska.

8. Gospodarka leśna

Definicja: Gospodarka leśna to zespół działań związanych z zarządzaniem lasami, obejmujący urządzenie, hodowlę, ochronę, a także pozyskiwanie drewna i innych produktów leśnych. Gospodarka ta ma na celu zrównoważony rozwój oraz ochronę bioróżnorodności.

Bibliografia:

- Zasady hodowli lasu (2010). Warszawa: Wydawnictwo SGGW.

9. Użytkowanie główne lasu

Definicja: Użytkowanie główne lasu to pozyskiwanie drewna i innych głównych produktów leśnych, które stanowi podstawową funkcję lasów w gospodarce leśnej, zgodnie z zasadami trwałej i zrównoważonej gospodarki.

Bibliografia:

- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. z 2020 r. poz. 6 z późn. zm.).

10. Pozyskanie drewna

Definicja: Pozyskanie drewna to proces związany z usunięciem drzew z lasu w celu wykorzystania ich do celów przemysłowych lub budowlanych, realizowany zgodnie z planami gospodarki leśnej oraz zasadami ochrony środowiska.

Bibliografia:

- Przewodnik SILP (System Informatyczny Lasów Państwowych) (2020). Warszawa: Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe.

11. Użytkowanie uboczne

Definicja: Użytkowanie uboczne to pozyskiwanie produktów leśnych innych niż drewno, takich jak owoce leśne, grzyby czy zioła, które mogą być wykorzystywane w gospodarce lokalnej lub przez mieszkańców.

Bibliografia:

- Górski, K. (2009). *Ochrona lasów w Polsce – teoria i praktyka*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

12. Etat cięć

Definicja: Etat cięć to wskaźnik określający maksymalną ilość drewna, którą można pozyskać w danym okresie, uwzględniający zdolność drzewostanów do odnawiania się oraz zasady zrównoważonego rozwoju.

Bibliografia:

- Instrukcja urządzania lasu (2011). Warszawa: Ministerstwo Środowiska.

1. Ochrona lasu

Definicja: Ochrona lasu to zespół działań mających na celu zachowanie zdrowotności i bioróżnorodności ekosystemów leśnych, a także ich funkcji ekologicznych i społecznych. Obejmuje działania prewencyjne, interwencyjne oraz monitoring stanu lasów.

Bibliografia:

- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. z 2020 r. poz. 6 z późn. zm.).

2. Ochrona przyrody

Definicja: Ochrona przyrody to działalność mająca na celu zachowanie oraz przywrócenie naturalnych ekosystemów, gatunków i ich siedlisk, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Obejmuje ochronę zasobów przyrodniczych oraz monitorowanie ich stanu.

Bibliografia:

- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2021 r. poz. 1098 z późn. zm.).

3. Ochrona bierna

Definicja: Ochrona bierna to podejście ochronne, które zakłada minimalizację ingerencji w ekosystemy, pozwalając im na samoregulację i naturalny rozwój. Zwykle stosuje się w obszarach chronionych, gdzie dominują procesy naturalne.

Bibliografia:

- Kaczmarek, L. (2010). *Zarządzanie obszarami chronionymi*. Warszawa: Wydawnictwo SGGW.

4. Ochrona czynna

Definicja: Ochrona czynna to strategia ochrony, która polega na podejmowaniu aktywnych działań w celu ochrony gatunków, siedlisk oraz ekosystemów. Może obejmować m.in. reintrodukcję gatunków, usuwanie inwazyjnych roślin czy rekultywację zniszczonych terenów.

Bibliografia:

- Borkowski, J. (2011). *Zarządzanie bioróżnorodnością*. Poznań: Wydawnictwo UAM.

5. Hodowla lasu

Definicja: Hodowla lasu to systematyczne działania prowadzone w celu osiągnięcia pożądanej struktury i składu gatunkowego lasów, zapewniające ich zdrowotność oraz produkcję drewna i innych zasobów leśnych. Obejmuje również planowanie i prowadzenie zabiegów hodowlanych.

Bibliografia:

- Wrzosek, J. (2009). *Podstawy hodowli lasu*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Rolniczego.

6. Trwałość lasu

Definicja: Trwałość lasu to zdolność ekosystemu leśnego do utrzymania swojej struktury, funkcji oraz bioróżnorodności w dłuższym okresie, co zapewnia jego ciągłe użytkowanie oraz odporność na zmiany środowiskowe.

Bibliografia:

- Matuszkiewicz, J. (2011). *Ekologia i ochrona lasów*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

7. Trwała i zrównoważona gospodarka leśna

Definicja: Trwała i zrównoważona gospodarka leśna to model zarządzania lasami, który zapewnia równowagę pomiędzy wykorzystaniem zasobów leśnych a ich ochroną, umożliwiając zachowanie bioróżnorodności i funkcji ekosystemów leśnych dla przyszłych pokoleń.

Bibliografia:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o ochronie środowiska (Dz.U. z 2020 r. poz. 1219 z późn. zm.).

8. Wyłączenie gruntów z produkcji

Definicja: Wyłączenie gruntów z produkcji to formalny proces polegający na wykluczeniu określonych terenów z działalności gospodarczej, szczególnie z produkcji leśnej, w celu ich ochrony lub przywrócenia do naturalnego stanu.

Bibliografia:

- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. z 2020 r. poz. 6 z późn. zm.).

- LAS ekologicznie Paczoski IUFRO FAO EU IUCN Sokołowski Weiner
- LAS w rozumieniu ustawy (art. 3. Dz. U. z 2024 r. poz. 530, 1473.)
- LAS cenny przyrodniczo
- LAS społeczny
- LAS pierwotny
- LAS naturalny
- LAS zagospodarowany
- LAS gospodarczy
- DRZEWOSTAN –
- STRUKTURA DRZEWOSTANU
- DRZEWOSTAN REFERENCYJNY
- ZBIOROWISKO ROŚLINNE (Dzwonko, Matuszkiewicz)
- ZESPÓŁ ROŚLINNY (Dzwonko, Matuszkiewicz)
- SIEDLIŚKO LEŚNE
- SIEDLIŚKO PRZYRODNICZE (SIEDLIŚKO N2000)
- RĘBNIA –
- TRZEBIEŻE
- CIĘCIA PRZYGODNE
- CIĘCIA SANITARNE
- CZYSZCZENIA
- ODNOWIENIE –
- OKRES ODNOWIENIA
- GOSPODARKA LEŚNA
- UŻYTKOWANIE GŁÓWNE lasu
- POZYSKANIE DREWNA
- UŻYTKOWANIE UBOCZNE
- ETAT CIĘĆ
- OCHRONA LASU
- OCHRONA PRZYRODY
- OCHRONA CZYNNA –
- Ochrona bierna
- HODOWLA LASU
- TRWAŁOŚĆ LASU
- TRWAŁA I ZRÓWNOWAŻONA GOSPODARKA LEŚNA
- WYŁĄCZENIE GRUNTÓW Z PRODUKCJI